

מדינת ישראל

משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית

אגף שפות-אגף חברה ורוח

אגף החינוך הדרוזי והצ'רקסי

2020-2021

חוזר מפמ"ר ערבית שפה וספרות בנושא ההערכה הבית ספרית בבגרות פנימית ערבית מורחב (504 יח"ל)-2 תשפ"א

נشرة المفتشة المركزية لتعليم اللغة العربية في الوسطين الدرزي والشركسي

التعلم عن بُعد هو منظومة للتعليم والتعلم التي تقدم فرصًا تعليمية إلى المتعلم دون إشراف مباشر للمعلم وهي تقوم على استقلالية المتعلم، وقدرته على تصميم سيرورات تعلمية حسب احتياجاته ورغباته من أجل ضمان المعرفة وتأمينها له.

الجدير ذكره، أن سيرورة التعلم عن بعد تفسح المجال لتنمية المهارات التي تحسن أداءات التلميذ الذهنية وفوق الذهنية والشخصية والبيشخصية، وتطورها عن طريق ممارسته للأنشطة التعليمية التي تعتمد البحث، الاستكشاف، التلخيص، الدمج، التفكير الناقد، التفكير الإبداعي وغيرها بشكل ذاتي ومستقل.

إن كل معلم هو أولاً وقبل كل شيء مربٍ، ولذلك عليه أن يدمج في عملية التدريس بين المعرفة والمهارات والقيم، وذلك بما يتلاءم مع جدول تركيز المادة لهذه السنة وتنظيم العملية التعليمية وتخطيطها حسب منظومة التعليم والتعلم عن بعد.

واستمراراً في تطبيق منظومة التعليم/ التعلم عن بعد التي تعتمد المعرفة والمهارات والقيم وسيرورات التعليم والتعلم التي تحث على التفكير والتعمق والعمل من دافع الاستكشاف، نقدم في هذه النشرة بعض الاقتراحات للتقييم الداخلي في الوجدتين الرابعة والخامسة.

الرحבת מקצוע ערבית בחינוך הדרוזי 504 יחידות לימוד על ידי:

- למידה יח"ל אחת בספרות

- למידה יח"ל אחת בשפה (לשון ורטוריקה)

חשוב לציין כי, לימוד של 5 יח"ל בערבית מקנה לתלמידים :

* בonus בכל האוניברסיטאות כ 25%

* ידע רב בספרות, לשון ורטוריקה וגם תורם חיזוק המיומנויות התוך אישיות והבין אישיות הכרוכות בלמידת היצירות, ובנוסף הטמעת ערכים והעשרת עולמו התרבותי של הלומד.

למידה מרחוק:

היא צורת חינוך שהאלמנטים העיקריים בה כוללים שימוש בכלים טכנולוגיים שונים. מתחלקת לשני חלקים: סינכרונית(מקוונת עם תקשורת באופן ישיר) וא-סינכרונית

(מתרחשת בין אם מחוברים לרשת או לא).

מערכת הלמידה מרחוק מביאה לארגון הלמידה וההוראה אחרת, היא שיטה שילמדו בה בעתיד הקרוב ומכילה מערך גדול של מיומנויות קוגניטיביות, ומטה קוגניטיביות, ידע והשכלה כללית, חשיבה ביקורתית/יצירתית, כל זה במטרה ליצור מענה חינוכי הולם למציאות המשתנה הנוכחית בצל הקורונה וגם להכין את הלומד לחיים העתידיים ולהיות חלק בעולם טכנולוגי גלובלי.

במערכת הלמידה מרחוק הזדמנויות לחזק את הלומד העצמאי והלמידה השיתופית אשר בהם הלומד מעצב לעצמו תהליכי למידה ומתאים אותם לסביבה שלו וליכולות שלו ולרצונותיו במטרה ליצור לעצמו את הידע ולחזק את המיומנויות האישיות ובין-אישיות, הקוגניטיבית והמטא-קוגניטיבית, והערכים דרך שימוש באסטרטגיות חשיבה כמו חקר, סכום, מיזוג, חשיבה יצירתית וביקורתית.

ובהמשך למיקודים שהכנו בתקופה זו שבהם הידע, המיומנויות והערכים הן הבסיס לתהליכי הלמידה וההוראה, אנו מציעים בזה מתווים להערכה הבית ספרית במרחב ערבית לדרוזים

(שאלונים 21281 , 21283)

מתווים להערכה הבית ספרית (בגרות פנימי):

לתשומת לבכם: ניתן לשלב בין ההצעות השונות בהתאם לשיקול הדעת של המורה. כחלק מההיערכות, יש להכין טבלת אקסל מסודרת של כל תלמידי הכיתה הלומדים את המקצוע, לפי סמל שאלון, ובו פירוט המבחנים והמשימות והמחוננים על פיהם יינתן הציון, ואת פירוט ציוני התלמידים. בית הספר יקיים אירועי הערכה מסוגים שונים ובהיקפים שונים – משקלו של כל הם על פי שיקול דעתו של המורה ובהתאמה להיקף הלמידה והיקפה של משימת ההערכה.

- המתווים שיוצעו יאפשרו למורים גמישות בהערכה.

- הציון יהיה מורכב מהצטברות של אירועי הערכה לאורך זמן בנוסף לאירוע מסכם ושיש לבנות את אירועי ההערכה לאורך כל השנה. לפניכם מספר מתווים אפשריים המורכבים מאפשרות של פורטפוליו בשילוב עם מבחנים. אנו מפרטים כאן סוגים שונים של היבחות לשימוש על פי שיקול דעתכם:

- מבחן או משימת בית או מבחן בכיתה.
- מבחן או משימה בעל פה כמו הצגת מצגת
- מבחן או משימה עם הגבלה בזמן או ללא הגבלת זמן.
- מבחן או משימה עם חומר פתוח

מתווה ראשון- פורט-פוליו יכלול את כל החלקים הבאים :

- בחירת 4 יצירות (טקסטים ספרותיים: שירה, ספור קצר, פרוזה קלאסית) על כל יצירה 2 שאלות בספרות + 2 שאלות רטוריקה (עם האפשרות שהתלמיד ישאל את השאלות ויענה עליהם)
- בחירת רומן : כתיבת תגובה אישית על הרומן+ 2 שאלות על התוכן. (עם האפשרות שהתלמיד ישאל את השאלות ויענה עליהם)
- הכנת תכנית המכילה שלבי עבודה ולו"ז (תיעוד לארגון הזמן)
- מבחן מסכם למידה בלשון המכיל 2 שאלות –الضبط بالشكل والإعراب 21 שאלות في النحو والصرف
- בכל שלישי (מומלץ לאפשר בחירה: 2 מתוך 3)
- בוחן/ דף עבודה בכל שלישי.
- השתתפות פעילה במשך השנה

מתווה שני- שילוב בין מבחנים מסוגים שונים ומשימה חלופית אחת

- מצגת על יצרה אחת.
- 3 מבחנים מסכמים בלשון
- 2 מבחנים מסכמים בספרות

- אפשרות למבחן בית 1 עם חומר פתוח המתמקד במיומנויות יישום גבוהות, השוואה, מיזוג טקסטים, חשיבה ביקורתית ויצירתית ומבחן מסכם 1.
- אפשרות לשני מבחנים ביתיים עם חומר פתוח.
- אפשרות לשני מבחנים מסכמים עם זמן ותאריך מוגבל.
- השתתפות פעילה.

מתווה שלישי- כתיבת נייר עמדה סביב דילמה:

- בחירת 5 יצירות (שירה, סיפור קצר, רומן) ניסוח הבעיה המוצגת בכל יצירה, חיפוש פתרונות, ומשימת כתיבה כמו נייר עמדה כלפי הבעיה המוצגת והאם התלמיד פגש אותה בחיים, שאילת שאילות שהתשובות עליהן נמצאות בטקסט וגם שאלות שמעודדות את התלמיד לחפש במקורות או כל משימת כתיבה אחרת שהמורה מציע.
- מבחן מסכם בלשון ורטוריקה בכל שלישי.
- בוחן/ דף עבודה בכל שלישי.
- השתתפות פעילה של התלמיד במשך השנה

מתווה רביעי יכלול את כל החלקים הבאים :

- 4 בוחנים/ דפי עבודה בלשון ורטוריקה ומבחן מסכם.
- 4 בוחנים/דפי עבודה בספרות ומבחן מסכם.
- השתתפות פעילה.

חשוב לציין כי,

- בית הספר שיבחר לעבוד לפי מתווה הערכה שונה מהמוצע לעיל חייב תיאום עם המפמ"ר והמפקח הכולל של בית הספר.
- המשימות יוגשו באופן פרטני.
- מחוונים יעודכנו ויישלחו בהמשך.
- [קישור למאגר שאלות בספרות ושפה](#)

בברכה

וופא מועדי, מפמ"ר ערבית(שפה וספרות) במגזר הדרוזי והצ'רקסי